

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ УРОЖАЙНОСТІ ЯЧМЕНЮ ОЗИМОГО ЗАЛЕЖНО ВІД НОРМ ВИСІВУ

Семенюченко В.В., Email yu.klipakova@gmail.com

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Постановка проблеми. Головний принцип при встановленні оптимальної норми висіву полягає в тому, що необхідно отримати найвищу врожайність зерна ячменю озимого при найменших витратах насіння, енергоресурсів та зниженні інших економічних показників. Останніми роками у південній частині України спостерігається помітне збільшення посівних площ під ячменем озимим за рахунок скорочення їх під ячменем ярим [1]. Особливу увагу потрібно приділяти сортам іноземної селекції, які приваблюють агровиробників високим потенціалом продуктивності (до 120 ц/га) [2].

Тому **метою** досліджень було проаналізувати вплив норм висіву на польову схожість, зимостійкість, формування продуктивності рослинами ячменю озимого в умовах Південного Степу України.

Основні матеріали дослідження. Дослідження проводились впродовж 2017-2019 рр. на дослідному полі у ПП «Агрофірма Славутич», яке знаходиться у с. Петропіль, Запорізького району, Запорізької області. Ґрунт дослідного поля – чорнозем звичайний. Для дослідження було використано сорт ячменю озимого іноземної селекції Хайлайт (Німеччина), який рекомендовано для вирощування в зоні Степу. Польовий дослід мав 3 варіанти досліду: вар. 1 – 4,0 млн. шт./га (контроль); вар. 2 – 3,5 млн. шт./га; вар. 3 – 4,5 млн. шт./га. Повторність досліду чотириразова, площа кожної ділянки складала 100 м², площа облікової – 50 м². Технологія вирощування ячменю озимого загальноприйнята для зони Південного Степу України.

Основні обліки і спостереження впродовж вегетації проводились за загальноприйнятими методиками [3].

При дослідженні впливу норм висіву на польову схожість та густоту стояння рослин ячменю озимого сорту Хайлайт суттєвої різниці виявлено не було. Густота стояння рослин дослідних варіантів знаходилась в межах 387 – 436 шт./м². Найкраща площа асиміляційного апарату у фазу виходу в трубку була сформована у фазу виходу в трубку рослинами 1 та 2 варіантів, що перевищувало вар. 3 на 37% та 30% відповідно. За підрахунками біологічної врожайності найнижчі її значення відмічені у варіанті 2 – 5,5 т/га (факт. 5,0 т/га), у варіантах 1 та 3 значення були найбільшими і становили 6,4 та 6,1 т/га (факт. 5,8 і 5,2 т/га) відповідно. Величина сформованого врожаю найкращих варіантів пояснюється більшою кількістю продуктивних стебел та масою зерна з одного колосу.

Висновки. Отже, найкращою нормою висіву насіння ячменю озимого сорту Хайлайт в умовах дослідного господарства є 4,0 млн./га, при рекомендованій виробником нормі 3,0-3,5 млн. шт./га.

Список використаних джерел.

1. Мусатов А.Г., Самойленко О.А. Вплив попередників та норм висіву на продуктивність ячменю озимого в південному Степу України. Бюлетень Інституту зернового господарства, 2010. № 39. С.170 - 172.
2. Липчук В.В., Малаховський Д.В. Сортіві ресурси зернових культур в Україні: стан та проблеми розвитку. Інноваційна економіка, 2015. № (1). С. 12 - 17.
3. Єщенко В.О., Копитко П.Г., Костоґриз П.В. та ін. Основи наукових досліджень в агрономії. Вінниця: ПП «ТД Едельвейс і К», 2014. 332 с.

Науковий керівник: Кліпакова Ю. О., ст. викладач